

Príloha

1. Najvýznamnejšie legislatívne zmeny prijaté v roku 2018 ovplyvňujúce podnikateľské prostredie¹

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)

Od 01. 05. 2018 zákonom č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene niektorých zákonov dochádza k rozšíreniu vymedzenia pojmu živnosti. V zmysle ustanovenia § 2 je živnosťou sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku alebo za účelom dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu, a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Od 20. 05. 2018 prostredníctvom zákona č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov došlo k rozšíreniu okruhu činností, ktoré nie sú živnosťami v zmysle zákona. Ide o vykonávanie činnosti technickej služby overovania; vykonávanie činnosti technickej služby technickej kontroly vozidiel; vykonávanie činnosti technickej služby emisnej kontroly motorových vozidiel; vykonávanie činnosti technickej služby kontroly originality; vykonávanie činnosti technickej služby montáže plynových zariadení do motorových vozidiel; vykonávanie montáže plynových zariadení.

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

Dňa 01. 05. 2018 nadobudol účinnosť zákon č. 63/2018 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Táto novela doplnila ustanovenie § 5 ods. 7 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, v zmysle ktorého došlo k rozšíreniu vymedzenia príjmov oslobodených od dane. Uvedená novela zákona je zameraná na oslobodenie finančných odmien zamestnancov od zdanenia. Z uvedeného vyplýva, že za príjem oslobodený od dane sa považuje aj:

- suma peňažného plnenia podľa osobitných predpisov (Zákonníka práce, zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znp., zákona 55/2017 Z. z. o štátnej službe v znp.) vyplatená v termíne podľa osobitných predpisov najviac 500 eur v úhrne od všetkých zamestnávateľov, ak suma vyplateného peňažného plnenia, na ktoré sa vzťahuje toto oslobodenie, je najmenej vo výške priemerného mesačného zárobku (funkčného platu) zamestnanca a pracovnoprávny (štátnozamestnanecký) vzťah zamestnanca u tohto zamestnávateľa k 30. aprílu príslušného kalendárneho roka trvá nepretržite aspoň 24 mesiacov; do základu dane (čiastkového základu dane) sa zahrnie len príjem prevyšujúci sumu, na ktorú sa vzťahuje oslobodenie;
- suma peňažného plnenia podľa osobitných predpisov vyplatená v termíne podľa osobitných predpisov najviac 500 eur v úhrne od všetkých zamestnávateľov, ak suma vyplateného peňažného plnenia, na ktoré sa vzťahuje toto oslobodenie, je najmenej vo výške priemerného mesačného zárobku (funkčného platu) zamestnanca

¹ Údaje o legislatívnych zmenách vychádzajú z údajov spracovaných Slovak Business Agency (SBA) – Centrom lepšej regulácie.

a pracovnoprávny (štátnozamestnanecký) vzťah zamestnanca u tohto zamestnávateľa k 31. 10. príslušného kalendárneho roka trvá nepretržite aspoň 48 mesiacov a za príslušné zdaňovacie obdobie bolo zamestnancovi vyplatené peňažné plnenie, na ktoré sa vzťahuje oslobodenie podľa písmena n); do základu dane (čiastkového základu dane) sa zahrnie len príjem prevyšujúci sumu, na ktorú sa vzťahuje oslobodenie.

Zákonom č. 213/2018 Z. z. o dani z poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinným od 01. 10. 2018 došlo v zákone o dani z príjmov k spresneniu zdaňovania príjmov nadobudnutých predajom virtuálnej meny v zmysle § 2 písm. i) zákona o dani z príjmov bol medzi základné pojmy doplnený pojem predaj virtuálnej meny. Pričom predajom virtuálnej meny sa rozumie výmena virtuálnej meny za majetok, výmena virtuálnej meny za inú virtuálnu menu, výmena virtuálnej meny za poskytnutie služby alebo odplatný prevod virtuálnej meny. Taktiež do predmetného zákona bolo doplnené, že príjmy z predaja virtuálnej meny sú zaradené medzi ostatné príjmy. Ďalej zákon o dani z príjmov v § 17 upravuje spôsob zdaňovania príjmov z virtuálnej meny.

Zákon č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice

Zákonom č. 368/2018 Z. z. zo 04. 12. 2018 bol zmenený a doplnený zákon č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov. Zákon bol vypracovaný nadväzne na programové vyhlásenie vlády SR, v ktorom sa vláda s cieľom eliminovať krátenie prijatých tržieb, zaviazala novelou zákona o používaní elektronickej registračnej pokladnice zabezpečiť rozšírenie priameho elektronického prepojenia registračných pokladníc. Zákonom sa ustanovila pre podnikateľov povinnosť na účely evidencie prijatých tržieb používať registračnú pokladnicu, tzv. pokladnicu e-kasa klient, ktorá bude prepojená so systémami finančnej správy. Systém e-kasa prináša pre podnikateľov propodnikateľské opatrenia, ktorými sú: 1. nepoužívanie knihy pokladnice, 2. nie je povinnosť zmluvne si zabezpečiť servisnú organizáciu, t. j. odstránenie nákladov na povinný servis registračných pokladníc, 3. možnosť využívať všetok dostupný hardvér, 4. možnosť používať aj súčasné registračné pokladnice za predpokladu ich prispôbenia na nové technické požiadavky, 5. nastavenie softvéru na technické požiadavky zákona je zo strany podnikateľov ľubovoľné, t. j. softvérové riešenie nie je zákonom predpísané, 6. požiadanie o pridelenie kódu a pridelenie kódu pokladnice e-kasa klient elektronickou formou, čo znamená operatívnejšie a efektívnejšie pridelenie kódu, 7. zníženie nákladov pri prevádzke, 8. export dát na zjednodušenie podávania kontrolného výkazu na účely DPH, 9. dostupnosť dát počas archivácie.

Zákon č. 11/2019 Z. z. o pravidlách riešenia sporov týkajúcich sa zdanenia.

Týmto zákonom sa implementuje Smernica Rady (EÚ) 2017/1852 z 10. 10. 2017 o mechanizmoch riešenia sporov týkajúcich sa zdanenia v Európskej únii. Zákon upravuje tiež postup riešenia prípadných sporov so zmluvnými štátmi, s ktorými Slovenská republika uzavrela zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia, pokiaľ ide o ich výklad a uplatňovanie. Zákon ďalej upravuje postup riešenia sporov Slovenskej republiky so zmluvnými štátmi Dohovoru č. 90/436/EHS o zamedzení dvojitého zdanenia v súvislosti s úpravou ziskov združených podnikov v platnom znení, pokiaľ tieto spory vyplývajú z jeho výkladu a uplatňovania. Zákonom sa ustanovujú pravidlá pre tri druhy mechanizmov riešenia sporov, ktorých zámerom je najmä zamedzenie dvojitého zdanenia a zachovanie s tým súvisiacich

práv dotknutých daňových subjektov. Cieľom zákona je potreba zlepšenia existujúcich mechanizmov riešenia sporov týkajúcich sa zdanenia a vytvorenie spravodlivého a efektívneho daňového systému, ktorý zvyšuje právnu istotu. Zákon sa zameriava na daňové subjekty, najmä na podniky a spoločnosti ako hlavné zainteresované strany, ktorých sa situácie zdanenia dotýkajú. Implementovaná smernica, a teda aj zákon, vychádza z platných pravidiel arbitrážneho mechanizmu, avšak rozširuje sa jeho pôsobnosť aj na oblasti, na ktoré sa v súčasnosti nevzťahuje a pridáva vykonávacie prvky zamerané na riešenie hlavných zistených nedostatkov v súvislosti s vykonávaním a účinnosťou mechanizmu riešenia sporov.

Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Dňa 01.05.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene niektorých zákonov, ktorým došlo k novelizácii zákona o verejnom obstarávaní. Zmena nastala doplnením ustanovenia § 1 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní, ktorý upravuje pôsobnosť zákona, konkrétne podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou, na ktoré sa nevzťahuje zákon o verejnom obstarávaní. Do tohto odseku boli zaradené podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou, na ktoré sa nevzťahuje tento zákon, a ktoré spočívajú v dodaní tovaru alebo poskytnutí služieb alebo uskutočnení stavebných prác pre verejného obstarávateľa:

- ktorých dodávateľom je registrovaný sociálny podnik,
- ktorých dodávateľom je fyzická osoba so zdravotným postihnutím, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku, alebo
- ktoré sú dodávané chránenou dielňou alebo v rámci programov chránených pracovných miest, ak aspoň 30 % zamestnancov vykonávajúcich prácu v chránených dielňach alebo v rámci programov chránených pracovných miest tvoria osoby so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnené osoby.

Medzi základne pojmy bolo zaradené vymedzenie pojmu sociálne hľadisko, je ním taký aspekt súvisiaci s predmetom zákazky, ktorý môže viesť k pozitívnemu sociálnemu vplyvu plnenia predmetu zákazky, najmä k vytvoreniu alebo podpore tvorby pracovných príležitostí, dôstojným, spravodlivým a uspokojivým pracovným podmienkam nad rámec zákonom vyžadovanej povinnosti ich zabezpečenia, začleneniu znevýhodnených, ohrozených alebo vylúčených osôb a skupín osôb do spoločenských vzťahov a zjednodušeniu ich prístupu na trh práce, zvýšeniu dostupnosti a použiteľnosti tovarov, služieb a stavebných prác pre zdravotne postihnuté osoby, etickému a spravodlivému obchodovaniu, zabezpečeniu rastu ekonomiky založenej na vedomostiach a inováciách, udržateľnosti zdrojov a sociálnej a územnej súdržnosti, k zvyšovaniu zodpovednosti dodávateľov vo vzťahu k záujmom spoločnosti, najmä integrovaním sociálne prospešných aktivít do činnosti dodávateľa a spolupracou s jeho činnosťou dotknutými subjektmi alebo zmierňovaníu dôsledkov ekonomického a sociálneho zaostávania najmenej rozvinutých okresov.

Novela doplnila zákon o ustanovenie § 36a nazvanom Vyhradené zákazky. V zmysle tohto ustanovenia verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu vyhradiť právo účasti vo verejnom obstarávaní len pre registrované integračné sociálne podniky, chránené dielne, fyzické osoby so zdravotným postihnutím, ktoré prevádzkujú alebo vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť na chránenom pracovisku, alebo môžu vyhradiť realizáciu zákazky v rámci programov chránených pracovných miest za predpokladu, že aspoň 30 % zamestnancov registrovaných integračných sociálnych podnikov, zamestnancov vykonávajúcich prácu v chránených dielňach alebo zamestnancov programov chránených pracovných miest tvoria osoby so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnené osoby.

Zvýšenie minimálnej mzdy

Zmena vychádza z nariadenia vlády SR č. 300/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy (zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde) na rok 2019. Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 01. 01. 2019.

Suma minimálnej mzdy na rok 2019 sa ustanovuje na

- a) 520,00 eur za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou,
- b) 2,989 eura za každú hodinu odpracovanú zamestnancom.

Čistá mzda stúpne zo súčasných 403,18 eur na 430,35 eur, t. j. nárast o 27,17 eur, v prípade, že si zamestnanec uplatní odpočítateľnú položku na zdravotné poistenie a nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka. Zákonná minimálna mzda platí aj pre dohodárov, pozor by si mali dať štatutári firiem v nej zamestnaní práve na minimálnu mzdu ako aj zamestnávateľa v prípade zamestnancov, ktorí a síce dnes nepoberajú minimálnu mzdu, ale mzdu v rozhraní súčasnej a budúcej minimálnej mzdy (t. j. medzi 480 eur a 520 eur), nakoľko aj túto bude treba upraviť.

Podľa testu MSP, ktorý bol vypracovaný Slovak Business Agency – Centrom lepšej regulácie, v spolupráci s MPSVR SR bude vyššia minimálna mzda stáť MSP až 51, 1 mil. eur.

Zákonník práce

V súvislosti s nadobudnutím účinnosti novely Zákonníka práce odo dňa 01. 05. 2018 (novela publikovaná pod č. 63/2018 Z. z.) došlo k niektorým zmenám ustanovení tohto zákona. Predmetná novela doplnila ustanovenie § 41 odsekom 10, v zmysle ktorého zamestnávateľ pri uzatvorení pracovnej zmluvy nesmie so zamestnancom dohodnúť základnú zložku mzdy v nižšej sume, ako je suma základnej zložky mzdy, ktorú zverejnil v ponuke zamestnania podľa osobitného predpisu.

Novelou došlo aj k úprave oblasti odmeňovania zamestnancov. V ustanovení § 122 Zákonníka práce upravujúcim mzdu a náhradu mzdy za sviatok dochádza k zvýšeniu minimálnej výšky mzdového zvýhodnenia za prácu vo sviatok zo súčasnej sadzby 50 % priemerného zárobku zamestnanca na najmenej 100 % priemerného zárobku zamestnanca. Taktiež sa dopĺňa právna úprava o ustanovenia (§ 122a, b), upravujúce mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu, v nedeľu a za nočnú prácu.

- Zamestnancovi patrí za prácu v sobotu popri dosiahnutej mzde za každú hodinu práce v sobotu mzdové zvýhodnenie najmenej v sume 50 % minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu. U zamestnávateľa, u ktorého sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa práca pravidelne vykonávala v sobotu, možno dohodnúť v kolektívnej zmluve alebo pracovnej zmluve nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia najmenej však 45 % minimálnej mzdy v eurách za hodinu.
- Zamestnancovi patrí za prácu v nedeľu popri dosiahnutej mzde za každú hodinu práce v nedeľu mzdové zvýhodnenie najmenej v sume 100 % minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu. U zamestnávateľa, u ktorého sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa práca pravidelne vykonávala v nedeľu, možno dohodnúť v kolektívnej zmluve alebo pracovnej zmluve

nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia najmenej však 90 % minimálnej mzdy v eurách za hodinu.

- Zamestnancovi patrí za nočnú prácu popri dosiahnutej mzde za každú hodinu nočnej práce mzdové zvýhodnenie najmenej v sume 40 % minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu, a ak ide o zamestnanca vykonávajúceho rizikovú prácu, patrí mu mzdové zvýhodnenie najmenej v sume 50 % minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu. U zamestnávateľa, u ktorého sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa prevažná časť práce vykonávala ako nočná práca, možno dohodnúť v kolektívnej zmluve alebo pracovnej zmluve, ak nejde o zamestnanca vykonávajúceho rizikovú prácu, nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia najmenej však 35 % minimálnej mzdy v eurách za hodinu.

Zákon o službách zamestnanosti

Novelizácia zákona publikovaná pod č. 64/2018 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinná od 01. 05. 2018 priniesla zmenu v podobe skrátenia obdobia pre nahlasovanie voľných pracovných miest za účelom posúdenia situácie na trhu práce z 30 dní na aktuálne 20 kalendárnych dní, čo by malo prispieť k zrýchleniu samotného procesu pri udeľovaní prechodného pobytu na účel zamestnania štátnym príslušníkom tretej krajiny. Ďalej, prijatou novelou zamestnávateľovi pripadne povinnosť priložiť k žiadosti o udelenie povolenia na zamestnanie na účel sezónneho zamestnania doklad o zabezpečení primeraného ubytovania, ktoré spĺňa minimálne požiadavky podľa osobitných predpisov. Od 01. 05. 2018 má Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny za úlohu identifikovať zamestnania s nedostatkom pracovnej sily za uplynulý kalendárny rok v okresoch, v ktorých priemerná miera evidovanej nezamestnanosti bola nižšia ako 5 %, a zverejňovať na svojom webovom sídle zoznam týchto zamestnaní do 31. 01. nasledujúceho kalendárneho roka. Tento krok by mal viesť k zjednodušeniu podmienok zamestnávania príslušníkov z tretích krajín, pričom by mal napomôcť s dlhodobou pretrvávajúcim problémom obsadenia zamestnaní s nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily, práve týmito zamestnancami.

Predmetná novelizácia zákona priniesla aj zmenu v oblasti právnej úpravy príspevku na dochádzku za prácou a príspevku na prestávanie za prácou. Príspevok na dochádzku za prácou sa poskytuje najviac počas šiestich mesiacov. Zamestnancovi, ktorý bol pred získaním zamestnania znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie, sa príspevok poskytuje aj počas ďalších najviac šiestich mesiacov. Týmto môže znevýhodnený uchádzač o zamestnanie poberať príspevok na dochádzku za prácou až 12 mesiacov. Taktiež došlo k navýšeniu príspevku z pôvodných 135 EUR na najviac 200 EUR. Uvedené, môže napomôcť zamestnávateľom obsadiť voľné pracovné miesta znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie a odstrániť tak komplikácie s obsadzovaním voľnej pracovnej pozície.

Obchodný zákonník

Zákon č. 513/1991 Zb.

Od 01. 05. 2018 zákonom č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene niektorých zákonov sa dopĺňa definícia podnikania v Obchodnom zákonníku, a to nasledovne v § 2 Podnikanie – dopĺňa sa odsek 1 v znení: „Podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo za účelom dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho

vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.“

Povinnosť nahlasovať každé jedno voľné pracovné miesto

Zmena vychádza z novely č. 376/2018 Z. z. zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, ktorá nadobúda účinnosť od 01. 01. 2019.

Zamestnávateľ je povinný oznámiť voľné pracovné miesto a jeho charakteristiku Úradu práce, v ktorého územnom obvode sa pracovné miesto nachádza s cieľom jednoduchšej identifikácie zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily. Oznámenie je možné urobiť písomnou formou prostredníctvom tzv. nahlášky voľného pracovného miesta alebo elektronicky prostredníctvom portálu istp.sk. Za porušenie tejto povinnosti hrozí zamestnávateľovi pokuta do 300 eur.

Sprísnenie podmienok pre zamestnávanie cudzincov

Zmena vychádza z novely č. 376/2018 Z. z. zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti; zákon nadobúda účinnosť od 01. 01. 2019.

Zamestnávateľ, ktorý žiada o vydanie povolenia na zamestnanie alebo súhlasného potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta musí od nového roka 2019 splniť dve kumulatívne podmienky - neporušiť zákaz nelegálneho zamestnávania v období piatich rokov pred podaním žiadosti (táto lehota sa predlžuje z pôvodných 2 rokov na 5 rokov) a oznámiť voľné pracovné miesto a jeho charakteristiku Úradu práce, v ktorého územnom obvode sa pracovné miesto nachádza (minimálne 20 dní pred podaním žiadosti).

Povinný príspevok zamestnávateľov na rekreáciu zamestnancov na území Slovenska

Zmena vychádza z novely č. 347/2018 Z. z. zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu. Zákon nadobúda účinnosť od 01. 01. 2019.

Zavádza sa nový povinný benefit poskytovaný zo strany zamestnávateľa zamestnancom v podobe príspevku na rekreáciu. Týka sa zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako 49 zamestnancov (t. j. výnimka sa vzťahuje na mikro a malé podniky), pričom títo sú povinní prispievať na rekreáciu svojich zamestnancov na území Slovenska v sume 55 % výdavkov na rekreáciu, najviac však v sume 275 eur za kalendárny rok. Suma, ktorou sa zamestnávateľ rozhodne prispieť zamestnancovi na dovolenku, je oslobodená od dane z príjmov aj od povinných odvodov na strane zamestnávateľa aj zamestnanca. O príspevok na rekreáciu budú môcť požiadať zamestnanci, ktorých pracovný pomer u zamestnávateľa trvá nepretržite najmenej 24 mesiacov.

Rekreačný poukaz sa vydáva pre fyzickú osobu, je neprenosný a platný do konca kalendárneho roka, v ktorom bol vydaný. Predstavuje osobitný platobný prostriedok alebo obdobný technický prostriedok uchovávajúcí majetkovú hodnotu elektronicky, je vydávaný limitovaným poskytovateľom a je možné ho použiť výlučne na území SR u poskytovateľov služieb, ktorí majú s limitovaným poskytovateľom zmluvný vzťah. Výška poplatku za sprostredkovanie služieb predstavuje max. 3 % z hodnoty rekreačného poukazu. Slúži výlučne na úhradu oprávnených výdavkov v podobe služby cestovného ruchu spojenej s ubytovaním najmenej na dve prenocovania, alebo pobytového balíka obsahujúcom ubytovanie najmenej na dve prenocovania a stravovacie služby alebo iné služby súvisiace s rekreáciou resp.

ubytovania najmenej na dve prenocovania, ktorého súčasťou môžu byť stravovacie služby. V období školských prázdnin ho možno využiť aj na úhradu rekreácie dieťaťa zamestnanca, ktoré ešte nenavštevuje strednú školu. Zamestnanec preukáže zamestnávateľovi oprávnené výdavky najneskôr do 30 dní odo dňa skončenia rekreácie predložením účtovných dokladov a zamestnávateľ poskytne zamestnancovi príspevok na rekreáciu po predložení účtovných dokladov v najbližšom výplatnom termíne.

Osobitný odvod pre obchodné reťazce vo výške 2,5 % z čistého obratu

Zmena vychádza zo zákona č. 385/2018 Z. z. o osobitnom odvode obchodných reťazcov a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zákon nadobúda účinnosť od 01. 01. 2019.

Osobitný odvod vo výške 2,5 % z čistého obratu za obdobie troch po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov budú napokon platiť tie obchodné reťazce, v ktorých aspoň 25 % čistého obratu pochádza z predaja potravín konečnému spotrebiteľovi, majú prevádzky minimálne v 15 % všetkých okresov a prevádzky majú jednotný dizajn, spoločnú komunikáciu a spoločné marketingové aktivity. Výnimka z platenia odvodu platí na MSP vo všeobecnosti, a na podnikové predajne, kde je výrobca aj predajcom a maloobchodné predajne, ktoré predávajú jednu sortimentnú skupinu potravín. Obchodné reťazce majú povinnosť predkladať daňovému úradu písomné oznámenie o výške odvodu najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca po stanovenom období a v rovnakej lehote odvod zaplatiť. Za nesplnenie povinností hrozia podnikateľom sankcie výške 0,2 % zo súčtu posledných známych výnosov z prevádzkovej a finančnej činnosti za predchádzajúce účtovné obdobie (v prípade nepodania oznámenia) alebo 10 % z dlžnej sumy pri neuhradení stanovenej čiastky.

Výpis z registra trestov

Zmena vychádza z novely č. 177/2018 Z. z. zákona proti byrokracii.

Už v roku 2018 boli podnikatelia oslobodení od duplicitného predkladania výpisu z listu vlastníctva a z obchodného a živnostenského registra. Od roku 2019 zaniká povinnosť predkladať orgánom verejnej moci výpis z registra trestov za účelom preukázania bezúhonnosti. Táto zmena sa opiera o všeobecnú klauzulu v zákone o e-Governmente, v zmysle ktorej je neúčelné, aby sa orgánom verejnej moci preukazovali skutočnosti, ak si tieto orgány môžu dané skutočnosti preveriť prostredníctvom informačných systémov verejnej správy alebo sú im známe z ich činnosti.

Elektronizácia a debyrokratizácia katastra nehnuteľností

Zmena vychádza z novely č. 263/2018 Z. z. vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva katastrálny zákon, s účinnosťou od 01. 10. 2018.

V rámci online portálu katastra nehnuteľností sa spustila služba sledovania zmien, ktorá užívateľov automaticky informuje o tom, že na sledovanej nehnuteľnosti došlo k zmene v katastri nehnuteľností. Portál upozorní napríklad na zmeny vyznačenia plomby, na vykonanie vkladu, záznamu, zápisu poznámky. Dostupný je aj nový výstup – súpis nehnuteľností, vytvorený za účelom poskytnúť vlastníkom alebo iným osobám oprávneným z práv k nehnuteľnostiam prehľad o všetkých nehnuteľnostiach, ktoré daná osoba vlastní alebo má v správe.

Zároveň užívateľov katastra čaká menej byrokracie, nakoľko v prípade, že kataster žiadame o aktualizáciu osobných údajov vedených v referenčnom registri (napr. register obyvateľov či register organizácií), k žiadosti nemusíme prikladať doklad, kataster si údaje z registra zistí sám.

Zníženie sadzby DPH na ubytovacie služby z 20 % na 10 %

Zmena vychádza z novely č. 323/2018 Z. z. zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty; zákon nadobúda účinnosť od 01. 01. 2019.

Cieľom 10 % zníženia sadzby DPH na všetky typy ubytovacích služieb je najmä predpoklad zvýšeného dopytu po ubytovacích službách na území SR a s tým súvisiaci rozvoj cestovného ruchu.

Medzi ubytovacie služby patria:

- a) hotelové a podobné ubytovacie služby,
- b) turistické a ostatné krátkodobé ubytovacie služby,
- c) prevádzka táborísk, rekreačných a dovolenkových kempov,
- d) ostatné ubytovacie služby (ubytovacie služby v študentských domovoch alebo internátoch, služby v izbách alebo ubytovacích jednotkách v ubytovniach pre robotníkov a iné).

Ďalej by to malo priniesť zníženie ceny týchto ubytovacích služieb, a tým zlepšenie dostupnosti ubytovacích služieb pre širšiu skupinu obyvateľstva oproti súčasnému stavu. Tento návrh vychádza z pozitívnej skúsenosti iných členských štátov Európskej Únie, ktoré už v minulosti podobné novelizácie prijali.“

Zvýšenie motivácie vstupu malých zamestnávateľov do systému duálneho vzdelávania

Zmena vychádza z novely č. 209/2018 Z. z. zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní. Zákon nadobúda účinnosť 01. 09. 2018, okrem čl. I bodu 85, ktorý nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia, čl. V bodu 6, ktorý nadobúda účinnosť 02. 01. 2019, a čl. V bodov 1, 5, 7, 9 až 15, 17 až 23, 25 až 35, ktoré nadobúdajú účinnosť 01. 09. 2019.

S cieľom zatriktívniť duálne vzdelávanie sa zavádza príspevok zamestnávateľom na kompenzáciu časti nákladov na realizáciu duálneho vzdelávania pre veľký podnik za každého žiaka vo výške 300, resp. 700 eur, pre malý a stredný podnik až 1000 eur za každého žiaka s učebnou zmluvou v roku, kedy prvýkrát začal poskytovať praktické vyučovanie.

V prípade zamestnávateľov sa výrazným spôsobom znižuje administratívna záťaž v podobe odstránenia lehôt na podanie žiadosti o overenie spôsobilosti, nahradenia predloženia dokumentov čestnými vyhláseniami, ako aj odstránenia povinnosti podrobiť sa ďalšiemu overovaniu spôsobilosti pri navýšení počtu žiakov v systéme duálneho vzdelávania.

Zároveň sa zvyšuje podiel výkonu praktického vyučovania u iného zamestnávateľa, čo pomôže najmä MSP, ktoré nemajú vlastné kapacity na splnenie materiálno-technického a priestorového vybavenia alebo personálneho zabezpečenia výkonu praktického vyučovania. Dochádza k vypusteniu vzorových učebných plánov a vzorových učebných osnov zo zákona a k ich nahradeniu školskými vzdelávacími programami, ktoré budú vypracúvané v spolupráci strednej odbornej školy a zamestnávateľa.

Zavádza sa tiež inštitút podnikovej školy, ktorej cieľom je podporiť zamestnávateľov, ktorí sú zriaďovateľom strednej odbornej školy a pripravujú si v rámci tejto školy svoje budúce pracovné sily alebo ich pripravujú pre iných zamestnávateľov.

Zrušenie povinnosti zložiť zábezpeku na DPH

Zmena vychádza z novely č. 369/2018 Z. z. zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty. Zákon nadobúda účinnosť od 01. 01. 2019.

Nielen, že sa ruší povinnosť podnikateľov skladať zábezpeku na daň, ale súčasne sa zrušujú všetky rozhodnutia o zložení zábezpeky na daň vydané pred 31. 12. 2018, pri ktorých ešte nedošlo k uplynutiu 12 mesiacov odo dňa zloženia zábezpeky na daň. Daňový úrad vráti subjektom peňažnú zábezpeku alebo jej časť zloženú peňažnými prostriedkami najneskôr do 28. 02. 2019 za podmienky, že táto zábezpeka nebola použitá na úhradu nedoplatkov na dani a ani takýto nedoplatok nie je.

Zmena v procese zamestnávania cudzincov z tretích krajín

Zmena vychádza z novely č. 376/2018 Z. z. zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov. Zákon nadobúda účinnosť od 01. 01. 2019.

Zamestnávanie osôb z tretích krajín (t. j. z krajín mimo EÚ, Islandu, Nórska, Lichtenštajnska a Švajčiarska) na slovenskom trhu práce sa uľahčí formou dočasného pridelenia cez agentúry práce za podmienky, že tieto vykonávajú svoju činnosť najmenej tri roky.

Túto možnosť budú môcť zamestnávateľia využiť len pre prípady dočasného pridelenia na výkon zamestnania uvedeného v zozname zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily v okresoch s mierou evidovanej nezamestnanosti nižšou ako 5 %.

K aktualizácii zoznamu zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily v týchto okresoch dochádza na webovom sídle Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR už nielen raz ročne, ale po novom štvrtročne. Pridelení zamestnanci z radu cudzincov z tretích krajín sa započítavajú do celkového počtu zamestnancov, ktorých môže zamestnávateľ prijať tzv. zrýchleným postupom v prípade nedostatkových profesií (najviac 30 % z celkového počtu zamestnancov zamestnávateľa).

Zároveň sa zjednodušuje priebeh konania o pobyte cudzinca z tretej krajiny, napr. formou skrátenia lehôt pre posudzovanie žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania z 90 na 30 dní v prípade zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily, alebo ak ide o zamestnancov technologických centier.

Zjednodušenie prevádzky masážnych a wellness centier či športových zariadení

Zmena vychádza z novely vyhlášky č. 554/2007 Z. z. Ministerstva zdravotníctva SR o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenie starostlivosti o ľudské telo a novely vyhlášky č. 525/2007 Z. z. Ministerstva zdravotníctva SR o podrobnostiach o požiadavkách na telovýchovno-športové zariadenia.

Dochádza k zníženiu regulácie a zjednodušeniu procesov administratívnej záťaže podnikateľov, ktorí prevádzkujú zariadenia starostlivosti o ľudské telo (napr. masážne salóny, wellness a pod.), či telovýchovno-športové zariadenia.

V prípade prvého typu zariadení starostlivosti o ľudské telo sa znižujú požiadavky na zabezpečenie osvetlenia, oddelenia priestoru na obuv pre zákazníkov, umiestnenia spŕch v saunách, minimálnej frekvencie základnej opravy všetkých náterov a maľovania v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo. Úplne sa vypúšťa požiadavka na zabezpečenie spŕch v masážnych salónoch, podlahovej plochy pre pracovníkov a čakárne v saunách.

V prípade druhého typu, telovýchovno-športových zariadení, sa rovnako znižujú požiadavky na zabezpečenie osvetlenia a úplne sa vypúšťa požiadavka na zabezpečenie potrebného počtu

miestností s výlevkou pre upratovačku a používanie výslovne len keramických stien v umyvárňach a záchodoch.

Návrh vyhlášky bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania s účinnosťou od 01. 04. 2019